

Onderwerp

Oprichting Binnenstadsfonds

Opsteller	Ben van Gelder	Datum voorstel	23 oktober 2018
Programma	Economie & Werk	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	M. Esselbrugge	Dossiernummer	18.0001330

Samenvatting

Per 1 januari 2019 is de invoering van het Nijmeegse Binnenstadsfonds voorzien. De oprichting van een Binnenstadsfonds is een initiatief van het Huis voor de Binnenstad en haar achterbanorganisaties (CultuurNetwerk Nijmegen, Koninklijke Horeca Nijmegen, Vereniging Centrum Ondernemers Nijmegen, Vereniging Commercieel Vastgoedeigenaren Nijmegen), ons College ondersteunt deze ambitie.

Doelstelling is om meer middelen voor beleving in en promotie van de binnenstad bij elkaar te brengen en de lasten gelijkwaardig over alle binnenstadsondernemers te verdelen.

Het Binnenstadsfonds wordt gevuld door een voor Nijmegen nieuwe belastingvorm: "Gebiedsgerichte reclameheffing voor het stadscentrum".

Voorstel

1. Per 1 januari 2019 een Binnenstadsfonds op te richten.
2. Het op te richten Binnenstadsfonds te financieren middels een voor Nijmegen nieuwe belastingvorm: "Gebiedsgerichte Reclameheffing voor het stadscentrum", waarbij de WOZ-waarde de hoogte van de heffingsbijdrage bepaalt.
3. De "Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting Nijmegen Centrum" vast te stellen.
4. De bijgevoegde begrotingswijziging BW-01644 vast te stellen.

Aanleiding

Met dit voorstel geeft Ons college uitvoering aan de wens van het Huis voor de Binnenstad (HvdB) om tot meer slagkracht en samenhang te komen voor onze Binnenstad.

Ons College onderschrijft deze ambitie.

De hiermee samenhangende voorbereidingen over de afgelopen 1½ jaar worden geconcretiseerd in het voorliggende voorstel en omvat besluitvorming samenhangende met het budgetrecht zoals neergelegd bij Uw Raad.

Beoogde impact

Het doel van het Binnenstadsfonds is om ondernemersparticipatie structureel en gelijkwaardig te organiseren. Nu is deze participatie nog te afhankelijk van vrijblijvende bijdragen van individuele ondernemers en/of straatverenigingen waardoor investeringsonzekerheid ontstaat en initiatieven niet structureel ontplooid kunnen worden. Verder is het doel van een Binnenstadsfonds dat met de invoering hiervan de slagkracht van het HvdB wordt vergroot en zowel een consistente lijn als en kwaliteitsimpuls aan de werkzaamheden van het HvdB gegeven kan worden.

Raadsvoorstel

Het deel van de binnenstad waar de heffing is voorzien is weergegeven op onderstaande plattegrond. De bedoeling is om binnen dit gebied huurders/gebruikers van commercieel vastgoed, niet zijnde woningen bijdrageplichtig te laten worden. Hierbij worden partijen zonder commercieel belang zoals bijvoorbeeld scholen of kerken uitgezonderd maar bijvoorbeeld ook ondernemingen zonder reclame-uiting.

Het HvdB heeft in overleg met haar achterban het draagvlak getoetst voor de omvang van het gebied. Daarbij heeft de meerderheid uitgesproken om te starten met het op onderstaande figuur weergegeven deel van ons stadscentrum. De argumentatie daarvoor is gelegen in het feit dat men bij introductie van het fonds, en dus ook start van de heffing, een zo duidelijk mogelijke koppeling wil hebben tussen de betaler en de herkenbare inzet van middelen. De inzet van middelen zal bij introductie vooral zijn op de kerstverlichting en activiteitenbudget. Daar is een direct verband met het gekozen gebied, bij een groter gebied is daar nu geen hele directe link meer. Op termijn wil het HvdB de ondernemers in het omliggende gebied bevragen of ze ook mee zouden willen in het Binnenstadfonds.

Figuur 1. Omvang van het gebied waar de heffing van kracht wordt.

Argumenten

Doordat de slagkracht van onze Binnenstad toeneemt, verwachten we ook een positief effect op de werkgelegenheid voor mensen met en zonder beperking.

1. Per 1 januari 2019 van een Binnenstadfonds op te richten.

1.1 Ingangsdatum 1 januari 2019

De invoering van deze nieuwe belastingvorm is uitgebreid voorbereid. De heffing heeft betrekking op een volledig kalenderjaar; vandaar de invoering per 1 januari. Qua looptduur hanteren we een termijn van 4 jaar en zoeken daarbij aansluiting bij de maximale termijn voor meerjarige budgetsubsidies (conform de Nijmeegse Kaderverordening Subsidies, NKS). Dit maakt het mogelijk om de regeling voor een gedegen periode te ervaren en de

perceptiekosten¹ en de aanloopkosten over een langere termijn te verdisconteren zodat er een goed beeld ontstaat van het effect en de acceptatiegraad van een maatregel als deze.

1.2 Oprichten en verantwoorden

Het Binnenstadfonds is bedoeld “voor en door ondernemers “ om gezamenlijke activiteiten te bekostigen in de binnenstad. Het Binnenstadfonds is een begrotingspost binnen het programma Economie en Toerisme.

- De gemeente zorgt voor dekking van het fonds via de invoering van de reclameheffing, opgenomen in het programma Financiën,
- beheert het fonds en vervult het ware de rol van “penningmeester” ;Het HvdB dient hiervoor vervolgens een subsidieaanvraag in en jaarlijks een uitvoeringsplan met begroting;
- besluitvorming over het verstrekken van deze subsidie wordt nog aan het college voorgelegd; voor de verantwoording van de middelen sluiten we aan op ons bestaande subsidieproces.

Op deze manier ontstaat een sluitende controle die middels een uitvoeringsplan vooraf en verantwoording over de behaalde resultaten achteraf gewaarborgd wordt.

2. *Het op te richten Binnenstadfonds te dekken middels een voor Nijmegen nieuwe belastingvorm: Gebiedsgerichte Reclameheffing voor het stadscentrum waarbij de WOZ-waarde de hoogte van de heffingsbijdrage bepaalt.*

2.1 Koppeling WOZ

Een belangrijk voordeel van het fonds is dat elke ondernemer in het gebied meebetaalt. Eerlijk verdeeld naar draagkracht omdat de heffing gekoppeld wordt aan de WOZ-waarde van het pand, Waardoor de grotere ondernemingen wat meer gaan bijdragen dan de kleinere. Maar ook eerlijk verdeeld omdat de heffing verplicht is voor alle ondernemers en daarmee de kosten niet langer alleen maar terecht komen bij een beperkt aantal ondernemers die de afgelopen jaren vrijwillig hebben bijdragen.

3. *De “Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting Nijmegen Centrum” vast te stellen.*

3.1 Belastingverordening

Door het fonds te voeden middels een reclameheffing, kan die generiek worden opgelegd en worden “free-riders²” voorkomen.

4. *De bijgevoegde begrotingswijziging BW-xxx aan de Raad voor te leggen.*

4.1 Begrotingswijziging

Met de invoering van de hier voorgestelde en voor Nijmegen nieuwe belastingvorm, treden er wijzigingen in de begroting op. Deze begrotingswijziging valt onder het budgetrecht van

¹ Perceptiekosten zijn de kosten die gemeoid zijn met de heffing en invordering van een belastingmaatregel (zoals bestandsopbouw, jaarlijkse controle, software-aanpassingen pluskosten van eventueel bezwaar en beroep).

² Met freerider-gedrag bedoelen we de mogelijkheid dat actoren zich economische baten weten toe te eigenen zonder dat ze in de kosten meedelen (feestverlichting en andere vormen van citydressing zijn hier een goed voorbeeld van)

Raadsvoorstel

de raad. In het programma Financiën worden de te verwachte inkomsten van de reclameheffing opgenomen. In het programma Economie en toerisme wordt de begrotingspost 'Binnenstadfonds' opgenomen.

Kanttekeningen

Een gebiedsgerichte reclameheffing is inmiddels gemeengoed in Nederland (veel steden, kernen en dorpen kennen deze doelbelasting ter dekking van soortgelijke activiteiten). We hebben in het totstandkomingstraject gekozen voor een zorgvuldige voorbereiding en hebben daarbij rekening gehouden met lokale componenten (hoogte van de bijdragen, mogelijke aanwending, organisatiestructuur en geluiden vanuit de diverse ondernemers- en straatverenigingen). Het HvdB heeft eerder een peiling heeft verricht onder haar achterban en individuele binnenstadsondernemers. Daarbij is een informatiebrochure opgesteld³. De uitslag van de peiling gaf aan dat er een ruime meerderheid van de responderende binnenstadsondernemers voor invoering bleek te zijn.

Toch weten we op voorhand niet zeker hoe de invoering van deze nieuwe belastingvorm uit zal pakken in de praktijk. Er zullen vast partijen zijn die de maatregel toch minder zien zitten.

Echter; doordat de hoogte van het bedrag per ondernemer rond of zelfs onder de bijdrage die men nu reeds vrijwillig afdraagt, verwachten we uit deze hoek niet al te veel weerstand. Het is uiteraard mogelijk dat partijen die tot op heden geen vrijwillige bijdrage hebben gedaan, bij opleggen van een verplichte bijdragen bezwaar zullen maken. Gezien het relatief geringe bedrag, de koppeling met de reeds vrijwillige heffing en de door het HvdB gevoerde en nog te voeren communicatiecampagne, hopen we echter dat het aantal bezwaar en beroepszaken zich dit tot een minimum beperken en daarmee ook de perceptiekosten beperkt blijven.

Zekerheidshave maximeren we de perceptiekosten tot €30.000,- eventuele meerkosten worden opgevangen binnen het programma economie. Indien nodig kan dit met de evaluatie na het 3^e jaar worden bijgesteld.

De hoogte van de perceptiekosten in relatie tot de verwachte opbrengsten zal in ieder geval een belangrijk onderdeel van de evaluatie zijn.

We hebben een inschatting gemaakt van de verwachte kosten en opbrengsten van de reclameheffing. De komende jaren zal moeten blijken in hoeverre deze inschatting juist blijkt. Eventuele meerkosten worden opgevangen binnen het programma Economie en toerisme. Over de subsidieperiode van vier jaar kan het HvdB niet meer subsidie ontvangen dan wij aan opbrengsten reclameheffing ophalen.

Het Binnenstadfonds zal niet worden aangewend voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte, dit is en blijft een specifieke gemeentelijke taak. Het Binnenstadfonds heeft als primaire doelstelling de binnenstad te promoten .

We hebben een inschatting gemaakt van de verwachte kosten en opbrengsten van de reclameheffing (€155.000,- per jaar). De komende jaren zal moeten blijken in hoeverre deze inschatting juist blijkt. Eventuele meerkosten worden opgevangen binnen het programma Economie en toerisme. Over de volledige subsidieperiode kan het HvdB niet meer subsidie ontvangen dan wij aan opbrengsten reclameheffing ophalen.

Financiën

We ramen de verwachte belastingopbrengsten op een bedrag van € 155.000 per jaar. Hiermee houden we rekening met geschatte leegstand en (on)inbaarheid. De geschatte perceptiekosten bedragen € 30.000 per jaar voor de komende vier jaar. Na aftrek van de perceptiekosten resteert er dus naar verwachting € 125.000 per jaar netto opbrengsten voor het binnenstadfonds. Dit bedrag reserveren we binnen het programma Economie en toerisme als subsidiebudget. Voor dit bedrag dient het Huis van de Binnenstad een meerjarige budgetsubsidieaanvraag in voor de periode 2019-2022 en jaarlijks een uitvoeringsplan met begroting. Besluitvorming hierover zal nog aan het college worden voorgelegd.

Mochten de gerealiseerde belastingopbrengsten in een kalenderjaar hoger zijn dan begroot, dan wordt dit verrekend met de subsidie aan het HvdB in het daarop volgende kalenderjaar. Mochten de gerealiseerde belastingopbrengsten in een kalenderjaarlager zijn, dan wordt dit op dezelfde wijze verrekend in het daarop volgende kalenderjaar. De hoogte van de verstrekte subsidie kan hierdoor over de gehele budgetsubsidieperiode niet afwijken van de gerealiseerde belastingopbrengsten minus de geschatte en “vastgeklitte” perceptiekosten. Wel kan dit leiden tot schommelingen over de jaren heen, waarbij zowel meer- als minder opbrengsten uiteindelijk ten bate danwel ten laste komen van de afdracht aan het HvdB. We schatten de hoogte van deze schommeling relatief laag in, maar we zullen dit in de gaten moeten houden.

Het risico van hogere perceptiekosten wordt gedragen worden door het programma Economie en Toerisme. De hoogte van de perceptiekosten en de mogelijke schommelingen van de belastingopbrengsten worden meegenomen in de evaluatie over de periode 2019-2021 (de 1^e drie jaar). De eenmalige kosten voor invoering van de reclamebelasting worden gedekt uit het programma Economie, de kosten bedragen eenmalig in 2018 €23.000,-⁴. De financiële implicaties van het Binnenstadfonds verwerken we door BW-01644 in de begroting.

Qua hoogte van de heffing worden de volgende bedragen in de bijgevoegde belastingverordening Reclameheffing aan uw Raad voorgelegd:

WOZ-waarde		Tarief ^{*5}
Van	Tot	
0	50.000	€ 0
50.001	300.000	€100
300.001	600.000	€200
600.001	1.000.000	€300
1.000.001	5.000.000	€600
5.000.001	>5.000.001	€1.000

⁴ Raming Eenmalige Opbouwkosten

Opbouw basisbestand inclusief gebruik web-applicatie	€ 12.650,00	(excl. btw)
Consultancy (2 dagen)	€ 3.000,00	(excl. btw)
Senior mdew. WOZ & Belastingen (72 uur)	€ 4.044,24	
Medw. WOZ & Belastingen (72 uur)	<u>€ 3.222,00</u>	
Totaal	€ 22.916,24	

⁵ Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd

Raadsvoorstel

Vervolg

Het HvdB draagt zorg voor het aanvullende informeren van haar achterbanorganisaties en individuele binnenstadsondernemers. Hier heeft het HvdB toegezegd een informatiecampagne op te zetten.

Om de totstandkoming van het binnenstadfonds vorm te geven, is vanuit de gemeente aanvullende regelgeving nodig. Hiertoe wordt tezamen met dit voorstel een door de raad te bekrachtigen verordening voor het innen van reclameheffing toegevoegd.

De uitvoeringsafspraken rond de aanvraag, subsidiëring en verantwoording tussen gemeente en het HvdB worden in een later stadium vastgelegd in een uitvoeringsconvenant tussen gemeente en het HvdB. Deze afspraken kunnen na invoering van de heffing worden vormgegeven.

De effectiviteit van deze maatregel wordt drie jaar na invoering geëvalueerd. Bij de evaluatie zullen aspecten als hoogte van de perceptiekosten, acceptatiegraad, uitvoerbaarheid en vormgegeven initiatieven die gedekt worden uit het fonds doorslaggevend zijn voor het voortbestaan van het fonds. Tussentijds wordt ook jaarlijks aan het eind van elk boekjaar bovenstaande gemonitord op voornoemde aspecten.

Hierna vindt opnieuw besluitvorming plaats over het verlengen of beëindigen van de regeling, of om een BIZ voor de Binnenstad op te richten.

Bijlagen

- Belastingverordening reclameheffing
- Financiële bijsluiter BW-01644
- Flyer Binnenstadfonds opgesteld door het Huis voor de Binnenstad